

WONEN IN HOUWERZIJL

18-
11-
2010

Vind je heil in Houwerzijl!

Wonen in Houwerzijl

VIND JE HEIL IN HOUWERZIJL!

Coach:

Dhr. J van Omme

Auteurs:

M.Bakker

R. van Diermen

W.Dijkstra

A.C.H. Koolhaas

Opdrachtgevers:

Drs. J.Rozema,

Atelier Mens en Omgeving

Datum:

18 november 2010

Plaats:

Groningen

Instituut:

Bedrijfskunde Hanzehogeschool Groningen

Opleiding

Vastgoed & Makelaardij

MANAGEMENTSAMENVATTING

Deze managementsamenvatting omschrijft kort en bondig het onderzoek naar de woonomgeving van Houwerzijl. Deze samenvatting is bedoeld om de hoofdlijnen van het onderzoek weer te geven, voor het totale onderzoek wordt u doorverwezen naar het onderzoeksrapport 'Wonen in Houwerzijl'.

De doelstelling is het advies geven voor mogelijke aanpassingen ten aanzien van de leefomgeving. De probleemstelling en tevens de onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

‘Wat vinden de inwoners van Houwerzijl van de kwaliteit van hun leefomgeving en hoe zien zij dit in 2020?’ Deze onderzoeksvraag is verder verdeeld in twee deelvragen, die de woonmotieven en de kwaliteit van de woningen onderzoeken.

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van de kwantitatieve onderzoeksmethode, in de vorm van een enquête. Deze enquête is opgesteld in samenwerking met het Atelier Mens en Omgeving en door inwoners op vrijwillige basis verspreid onder de inwoners van het dorp. Omdat Houwerzijl relatief een kleine populatie omvat, is er niet gekozen voor een steekproef maar is de enquête verspreid onder alle inwoners. Er zijn 190 enquêtes verspreid waarvan 130 ingevulde enquêtes in ontvangst zijn genomen. Dit brengt een respons met zich mee die 68% bedraagt. Deze gegevens zijn verwerkt in SPSS, om vervolgens met dit programma de gegevens te kunnen analyseren.

Het belangrijkste motief om te wonen in Houwerzijl is voor de rust en de ruimte, blijkt uit de vraag waarom de inwoner in Houwerzijl is komen wonen. Daarnaast kiezen veel inwoners voor Houwerzijl vanwege de relatief lage woningprijzen. Verder blijkt uit het onderzoek naar deze deelvraag dat 47% van de inwoners van plan is nooit uit Houwerzijl te vertrekken en dus de rest van hun leven in Houwerzijl te blijven wonen.

Bij het onderzoek naar de kwaliteit van de woningen zijn de respondenten gevraagd hun woning met een rapportcijfer te beoordelen. Het gemiddelde cijfer is uitgekomen op een 7,6. Dit geeft dus aan dat de inwoners van Houwerzijl over het algemeen tevreden zijn over hun woning. Veel respondenten gaven tevens aan dat veel duurzame aanpassingen in hun woning al zijn verricht, zoals dubbelglas en toepassing van alternatieve energie (respectievelijk 67% en 49%). Slechts 12% van de respondenten geven aan goed op de hoogte te zijn van subsidieregelingen met betrekking tot duurzame aanpassingen.

Naar aanleiding van het onderzoek is het aan te raden vervolgonderzoek te doen naar de mogelijkheden om het openbaar vervoer van en naar Houwerzijl te verbeteren en de bereikbaarheid van de voorzieningen. Verder is de aanbeveling om mensen beter op de hoogte te stellen van de subsidieregelingen m.b.t. duurzaamheid.

Verder is tijdens dit onderzoek geen kwalitatief onderzoek verricht. Dit zou de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek wel vergroten, daarom is ook aan te bevelen interviews af te nemen in Houwerzijl.

VOORWOORD

Begin september, voor studenten van de Hanze Hogeschool een nieuw schooljaar. Direct het begin van een mooie en interessante uitdaging voor vier studenten van de opleiding Vastgoed en Makelaardij. De gemeente De Marne heeft namelijk de Hanze Hogeschool ingeschakeld om onderzoek te doen naar het dorp Houwerzijl. Het atelier Mens en Omgeving van de hogeschool zal het onderzoek gaan verrichten. In opdracht van het atelier is aan studenten Vastgoed en Makelaardij gevraagd, een bijdrage te leveren aan het onderzoek. Specifieke aspecten die passen bij de competenties van de opleiding worden onderzocht.

Het dorp Houwerzijl heeft te maken met de volgende trends; bevolkingsdaling en een veranderende bevolkingssamenstelling: minder inwoners, meer ouderen, minder jongeren. Onderzoek wordt gedaan naar de huidige situatie en toekomstperspectieven van het dorp.

In het onderzoek van Vastgoed en Makelaardij staat de woonomgeving van de inwoners van Houwerzijl centraal. De onderzoeksresultaten zijn verwerkt in dit rapport.

Wij willen graag de volgende mensen bedanken voor hun bijdrage aan het onderzoek in Houwerzijl:

- Johan van Omme
- Drs. Jannie Rozema
- Dorpsbelangen Houwerzijl
- Alle inwoners en ondernemers van Houwerzijl die bereid waren mee te werken aan de verschillende enquêtes.
- Atelier Mens en Omgeving

Groningen, november 2010

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING.....	5
2 HOUWERZIJL	6
2.1 Bedrijfsomgeving.....	6
2.2 Hoe ziet Houwerzijl er uit?	6
2.3 Bevolkingskrimp	7
2.4 Begripsafbakening	8
2.5 Verwachtingen en hypothese.....	9
3 ONDERZOEKMETHODE	10
3.1 Dorpsonderzoek Houwerzijl.....	10
3.2 Woonmotieven om in Houwerzijl te wonen.....	10
3.3 Woonkwaliteit in Houwerzijl.....	11
4 RESULTATEN.....	12
4.1 Respondenten.....	12
4.2 Waarom bent u komen wonen in Houwerzijl?	13
4.1.2 Verhuisplannen	14
4.1.3 Redenen van gaan of willen verhuizen	15
4.2 Analyse woonmotieven.....	16
4.2.1 Redenen om in Houwerzijl te wonen	16
4.2.2 Verhuisplannen	16
4.2.3 Redenen van gaan of willen verhuizen	16
5 WOONKWALITEIT HOUWERZIJL.....	17
5.1 Resultaten enquête woonkwaliteit	17
5.2 Analyse resultaten woonkwaliteit	20
5.2.1 Tevredenheid over aspecten van de woning en rapportcijfer	20
5.2.2 Belang van aspecten van de woning.....	21
5.2.3 Verbeteringen en aanpassingen aan de woning	21
6 CONCLUSIE & AANBEVELINGEN	23
6.1 Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen?.....	23
6.2 Wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woningen?	24
6.3 Bevestigde verwachtingen?.....	24
BRONNENLIJST	25
BIJLAGE 1 DE ENQUÊTE.....	26
BIJLAGE 2 GEBOORTE STATISTIEKE HOUWERZIJL.....	30
BIJLAGE 3: SUBSIDIE MOGELIJKHEDEN.....	32
BIJLAGE 4: SFEERIMPRESSIE HOUWERZIJL.....	33

1 INLEIDING

Het dorpsonderzoek is gericht op de woonomgeving van Houwerzijl en zal bijdragen aan het onderzoek van het atelier Mens en Omgeving. Dit onderzoek zal in gaan op de hoofdvraag ‘ *Wat vinden de inwoners van Houwerzijl van de kwaliteit van hun leefomgeving en hoe zien zij dit in 2020?*’. Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de leefomgeving en de wooneisen nu en in de toekomst. Om de hoofdvraag te beantwoorden is het onderzoek opgedeeld in twee deelvragen: Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te gaan wonen? En wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woning? En hoe zijn zij dit over 10 jaar?.

Het onderzoek start met het hoofdstuk Houwerzijl, hierin zal het dorp Houwerzijl onder de loep worden genomen. Het derde hoofdstuk beantwoordt de deelvraag: wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te gaan wonen?. In hoofdstuk vier wordt de deelvraag: Wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woning? En hoe zien zij dit over 10 jaar? In het vijfde hoofdstuk zullen de conclusies van het onderzoek staan en tenslotte in hoofdstuk zes zullen er aanbevelingen gedaan worden.

2 HOUWERZIJL

In dit hoofdstuk zal een kennismaking met Houwerzijl plaatsvinden. Paragraaf 2.1 bevat een omschrijving van het dorp Houwerzijl eruit ziet, vervolgens zal er in worden gegaan op het terug lopen van het aantal inwoners en vervolgens zullen er verwachtingen van de toekomst van Houwerzijl worden besproken.

2.1 Bedrijfsomgeving

De opdrachtgever van dit onderzoek is het Atelier Mens en Omgeving. Dit Atelier Mens en Omgeving is gevestigd op de Hanzehogeschool te Groningen. Het Atelier Mens en Omgeving is een samenwerkingsverband tussen studenten van de opleidingen Bouwkunde, Human Technology, Verpleegkunde en Facilitair Management. Ook wordt er gebruik gemaakt van professionals uit het werkveld. Gedurende 6 maanden werken de studenten van deze opleiding samen aan een onderzoek. De opdrachtgever van het atelier is de gemeente De Marne en het dorp Houwerzijl staat centraal. De uitkomsten van dit onderzoeksrapport zal ter ondersteuning van het onderzoek van het atelier dienen. Dit onderzoeksrapport is dus onder gerangschikt aan het onderzoek van het Atelier Wonen en Omgeving.

2.2 Hoe ziet Houwerzijl er uit?

Houwerzijl is een dorp in gemeente de Marne. Houwerzijl heeft 258 inwoners. Het dorp heeft 90 woningen. De verhouding koop – huur is 86%- 14%.¹ Er zijn dus meer koop dan huur woningen in het dorp. Houwerzijl is met de auto ongeveer een half uur rijden vanaf Groningen. Houwerzijl is vanaf Groningen in anderhalf uur te bereiken met het openbaarvervoer. Om Houwerzijl te bereiken met het openbaarvervoer moet men via Warffum naar Zoutkamp en dan met de buurtbus naar Houwerzijl.

Het dorp Houwerzijl heeft een monumentale uitstraling. Ook een kenmerk van het dorp is dat de huizen dichtbij elkaar staan en de smalle straatjes. Het landschap om Houwerzijl heen is vooral in gebruik als landbouwgrond.

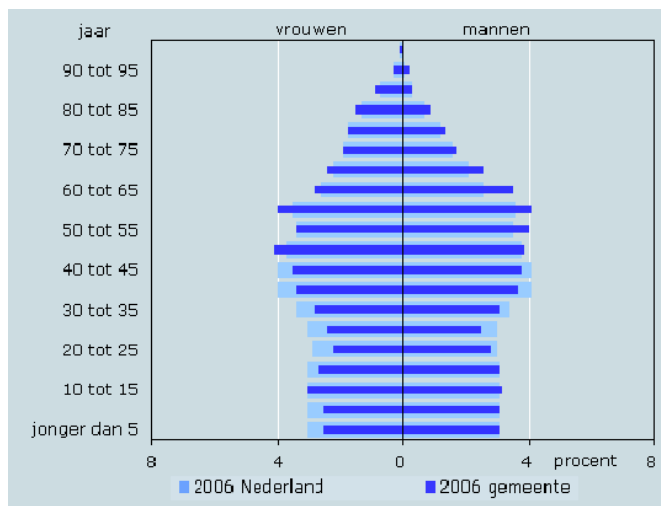
¹ Buurtgegevens Houwerzijl. Geraadpleegd op 25 oktober 2010. Via straatinfo.houwerzijl.nl

FIGUUR 1: SMALLE STRAAT IN HOUWERZIJL

2.3 Bevolkingskrimp

FIGUUR 2: BEVOLKINGSOPBOUW GEM. DE MARNE T.O.V. NEDERLAND

Nederlandse (plattelands)gemeenten hebben te maken met krimp. De gemeente de Marne heeft ook te maken met een terugloop in het aantal inwoners in de dorpen. Dat krimp er is, is wel duidelijk.²

De plaats Houwerzijl bestaat uit 190 inwoners in 2008 (dit zijn de meest recente gegevens van het CBS). Volgens gemeente de Marne heeft Houwerzijl op het moment 258 inwoners, zie bijlage 2. Volgens de CBS statistieken is 52% ouder is dan 45 jaar. 14% is jonger dan 15 jaar.³

Wanneer gekeken wordt naar het jaar 2006 woonden er nog 200 mensen in Houwerzijl.

Opvallend hier is dat de vrouwen zijn weggetrokken.⁴ In 2006 wonen er in de gemeente de Marne, meer mensen in de leeftijdscategorie 45-85 jaar, dan wanneer naar het gemiddelde van

² Dijkstal, H.F. en Mans, J.H. (2009). *Krimp als structureel probleem, rapportage TOPTEAM voor Groningen*. Geraadpleegd op 11 november 2010. Via <http://www.vng.nl>

³ CBS (2008 & 2007). *Buurtinformatie Houwerzijl*. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://houwerzijl.straatinform.nl>

⁴ CBS (2006). *Gemeente op maat de Marne*. Pp 43. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://www.cbs.nl/>

Nederland wordt gekeken, zie figuur 2. In 2001-2002 woonden er zelfs nog 240 mensen.⁵ Wat voor het totaal aantal inwoners neerkomt op een forse krimp(-50) in vergelijking met 2001. In figuur 2 is te zien hoe de verhouding mannen – vrouwen liggen in de gemeente de Marne.

2.4 Begripsafbakening

Kwaliteit -	De mate waarin iets voldoet aan de eisen.
Leefomgeving -	Met de term `leefomgeving` wordt aangeduid het gebied dat in de directe omgeving van een persoon ligt, in ons geval gaat het hier om de omgeving van de woning. Woningen kunnen bijvoorbeeld aan een drukke straat liggen, of juist in een rustige laan of bij een industrieterrein. De woonomgeving is een factor die een sterke invloed heeft op de leefbaarheid en mede de prijs van een koopwoning bepaalt.
Woonmotief -	De reden waarom personen ergens zijn komen wonen en blijven wonen.
Woningstaat -	De staat waarin een woning verkeert. Het gaat hier om de mate waarin de woning is onderhouden. Ook gaat het om de mate waarin de woning voldoet aan de leefbaarheid eisen en de aanwezigheid van duurzaamheid .

⁵ CBS (2002). *Gemeente op maat de Marne*. Pp 24. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://www.cbs.nl/>

2.5 Verwachtingen en hypothese

De eerste onderzoeksvraag onderzoekt de woonmotieven van de inwoners van Houwerzijl. Uit onze oriëntatie bleek (gebaseerd op eerdere dorpsonderzoeken in Ulrum en Westernieland)⁶ dat veel mensen naar het dorp trekken voor de rust die over het dorp heerst. Ook het specifieke landschap van het platteland speelt een grote rol om in een dorp als Houwerzijl te gaan wonen. De verwachting van het resultaat is dus dat mensen voornamelijk naar Houwerzijl trekken voor de rust en de ruimte.

De tweede onderzoeksvraag onderzoekt de staat van de woningen in Houwerzijl, op het gebied van bouwkundige en energiebesparende aspecten. Tijdens een dorpsbezoek van ons onderzoeksteam viel op dat sommige woningen kampten met achterstallig onderhoud. Op basis van onze waarnemingen is dit onderwerp dan ook opgenomen in ons onderzoek. De verwachting is dat er op het gebied van duurzaamheid veel te doen valt. Deze vraag is dan ook opgenomen in de enquête over de staat van de woningen.

---

⁶ Dorpsonderzoek: Westernieland (2010), geraadpleegd op www.dorpsonderzoek.nl/westernieland
Dorpsonderzoek: Ulrum (2010) geraadpleegd op www.dorpsonderzoek.nl/ulrum

3 ONDERZOEKMETHODE

Dit hoofdstuk beschrijft de onderzoeksmethoden. Per deelvraag wordt er duidelijk welke methoden er gebruikt worden om de vraag te beantwoorden.

3.1 Dorpsonderzoek Houwerzijl

Om de hoofdvraag “Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen?” te beantwoorden is er gekozen voor een kwantitatief onderzoek in vorm van een enquête. De vraagtype is beschrijvend. De enquête is in samenwerking gemaakt met het Atelier Mens en Omgeving⁷. In dit atelier werken studenten vanuit meerdere disciplines aan een onderzoek. In dit geval dorpsonderzoek Houwerzijl. Dit onderzoeksrapport ‘wonen in Houwerzijl’ is onder gerangschikt aan het Atelier.

Houwerzijl telt 190 inwoners. Dit is een relatief kleine populatie wat het mogelijk maakt om iedere inwoner te bereiken. Er is dus niet gekozen voor een steekproef. 130 van de 190 inwoners van Houwerzijl hebben de enquête ingevuld. Het contact met de bewoners is verlopen via een informatieavond. Via deze avond zijn de bewoners op de hoogte gesteld van het onderzoek. Bewoners kwamen spontaan met het idee om vrijwillig te helpen met het uitzetten en ophalen van de enquêtes. Hierdoor is een hoge respons gerealiseerd. Uit een berekening blijkt dat dit een responsepercentage van 68%, wat een mooie response is. De ingevulde enquêtes worden verwerkt in SPSS en met deze uitkomsten kunnen er diagrammen en tabellen gemaakt worden. Hiermee kunnen er analyses gemaakt worden om tot slot een conclusie te trekken. Er is geen helaas geen kwalitatief onderzoek verricht. Na de levering van de enquêtes en verwerken van gegevens uit de enquêtes bleek dat er door het naderen van de deadline het niet meer haalbaar was om een goed kwalitatief onderzoek uit te voeren.

De validiteit van het onderzoek is afhankelijk van inhoud van het onderzoek. Woonmotieven is een onderwerp waar openlijk over gepraat wordt. Hierdoor zullen er geen sociaal wenselijke antwoorden gegeven worden maar eerlijke antwoorden op de vragen.

3.2 Woonmotieven om in Houwerzijl te wonen

“Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen” is een van de vragen die in het onderzoek gesteld is. Om dit te beantwoorden is voor een kwantitatief onderzoek gekozen in vorm van een enquête onder de bewoners van Houwerzijl. De eerste vraag die gesteld is om dit te beantwoorden is ‘Waarom bent u in Houwerzijl komen wonen?’ (zie bijlage 1 vraag 8). Op deze vraag hebben 127 mensen gereageerd. Dit is bijna de helft van de doelgroep, door de grootte van de groep kan er gesteld worden dat het onderzoek betrouwbaar is. De uitkomsten zijn verwerkt in een diagram om zo een duidelijk overzicht te krijgen.

Ten tweede is er gevraagd welke zaken de inwoners belangrijk vinden om te wonen in Houwerzijl. Vervolgens is gevraagd hoe tevreden zij zijn met deze zaken. Door deze uitkomsten met elkaar te

⁷ Hanzehogeschool Groningen, Atelier Mens en Omgeving, geraadpleegd op 1 november via www.hanze.nl

vergelijken komt er een beeld over de tevredenheid van de belangrijke en minder belangrijke aspecten van wonen in Houwerzijl (zie bijlage 1 vraag 10 en 11). De uitkomsten zijn verwerkt in een diagram om zo beide uitkomsten met elkaar te vergelijken.

Om inzicht te krijgen of inwoners in de toekomst in Houwerzijl willen blijven wonen of uit Houwerzijl willen verhuizen is er in de enquête ook onderzoek gedaan naar de wensen van de inwoners. In enquête vraag 14 en 15 (zie bijlage 1) wordt er gekeken of de inwoners in Houwerzijl willen blijven wonen, of zij binnenkort of later binnen of buiten de gemeente willen verhuizen. Vervolgens wordt de groep mensen die willen verhuizen uit Houwerzijl gevraagd waarom zij dit willen. Door dit te verwerken in een staafdiagram komt er een duidelijk overzicht van de wensen.

3.3 Woonkwaliteit in Houwerzijl

“Wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woningen? En hoe zien zij dit over 10 jaar?”. Op basis van deze onderzoeksvraag is kwantitatief onderzoek gedaan naar de woonkwaliteit van Houwerzijl. Ook bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van een enquête die naar de inwoners van Houwerzijl zijn verstuurd. Hierbij zijn vragen gesteld over de tevredenheid van de inwoners over bepaalde aspecten van de woningen, hoe belangrijk ze die aspecten vinden en welk rapportcijfers de inwoners toekennen aan hun woning. Met de ‘huidige staat’ wordt vooral bedoeld op de bouwkundige staat en de staat op het gebied van energieverbruik (duurzaamheid). In dit rapport wordt schematisch weergegeven over welke aspecten van de woning de mensen meer en minder tevreden zijn.

Omdat ook onderzocht wordt hoe de inwoners de staat van hun woning zien in de toekomst, is gevraagd wat zij willen verbeteren en toevoegen aan hun woning. Hierbij speelt duurzaamheid een rol, wil men de woning beter isoleren (dakisolatie, vloerisolatie, etc.) of een HR++ ketel willen aanschaffen. Duurzame investeringen worden doorgaans (deels) gestimuleerd door middel van subsidies. Daarom is ook onderzocht of de mensen bekend zijn met deze subsidieregelingen. In dit rapport is een cirkeldiagram opgenomen die de uitkomsten weergeeft wat betreft de subsidieregelingen.

De vragen die zijn gebruikt voor dit onderzoek zijn terug te vinden in de enquête in de bijlage. Dit zijn de vragen 10 t/m 13 en vraag 16 (rapportcijfer van de woning).

4 RESULTATEN

“Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen?” is een van de vragen die in het onderzoek gesteld is. In dit hoofdstuk is onderzocht waarom de inwoners van Houwerzijl in Houwerzijl wonen en waarom zij hier blijven al dan niet gaan of willen vertrekken.

4.1 Respondenten

Het totaal aantal respondenten wat de enquête heeft beantwoord bedraagt 130 van de 143 verspreide aantal enquêtes. De reden dat dit aantal zo hoog is, komt doordat bewoners de enquêtes zelf verspreid hebben en opgehaald hebben. Een andere reden is het enthousiasme wat ontstaan is door de presentatie die gegeven zijn. Per vraag verschilde het aantal respondenten. In onderstaand overzicht zal het aantal respondenten vermeld staan per vraag.

TABEL 1: OVERZICHT AANTAL RESPONDENTEN PER VRAAG

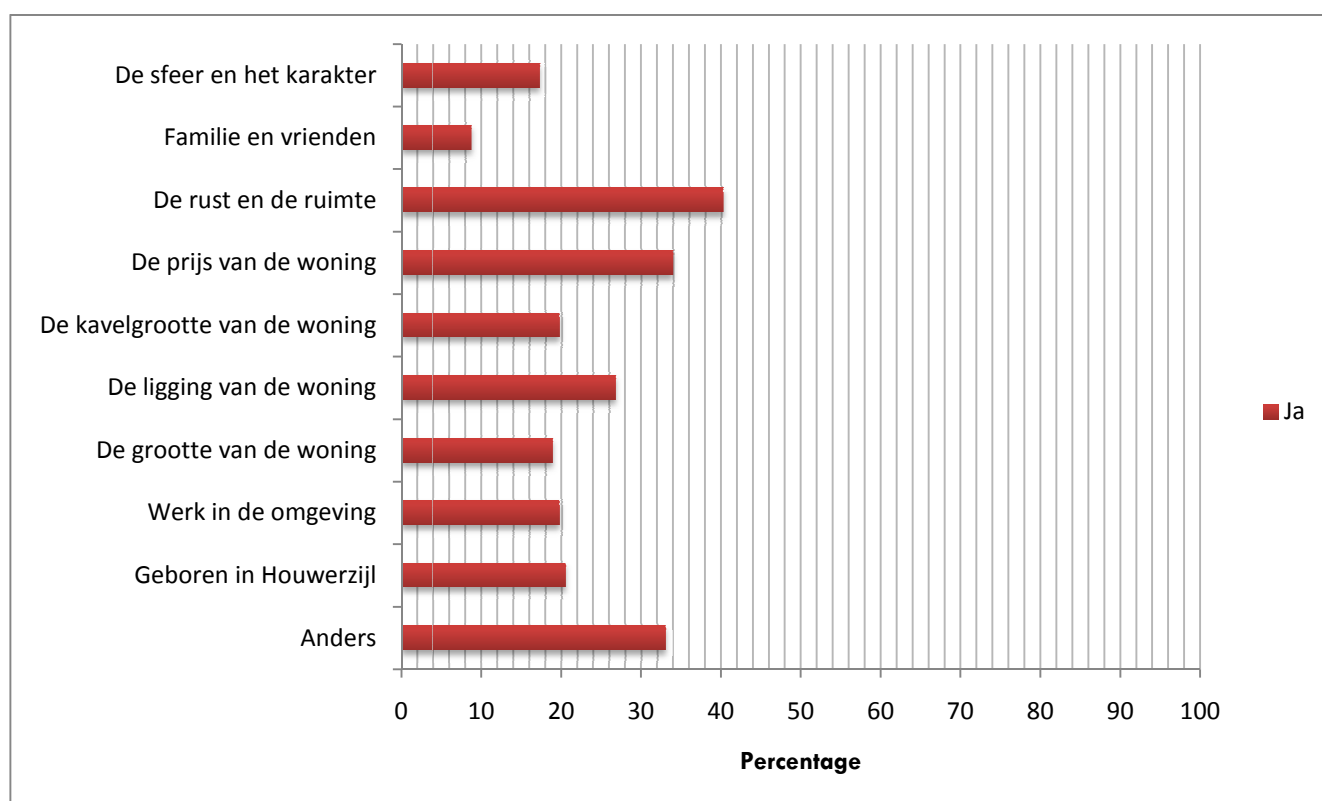
Vraag	Verspreide enquêtes	Respons	No respons
<i>Waarom bent u in Houwerzijl komen wonen?</i>	130	127	3
<i>Welke uitspraak is het meest op u van toepassing?</i>	130	119	11
<i>Redenen om te gaan verhuizen</i>	130	61	69
<i>Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van uw woning?</i>	130	125	5
<i>Hoe belangrijk vindt u die aspecten van uw woning?</i>	130	126	4
<i>Wat zou u willen verbeteren of toevoegen aan uw woning?</i>	130	115	15
<i>Bent u bekend met de subsidieregelingen m.b.t. duurzaamheid?</i>	130	124	6
<i>Rapportcijfer van de woning</i>	130	120	5

4.2 Waarom bent u komen wonen in Houwerzijl?

Figuur 3 geeft de uitkomsten weer waarom de huidige inwoners is Houwerzijl zijn komen wonen. Op deze vraag hebben 127 van de 130 mensen gereageerd. Op de vraag hadden de inwoners de mogelijkheid om meerdere antwoorden te geven. De mensen die de vraag met anders hebben beantwoord, gaf het merendeel aan om vanwege hun partner/liefde in Houwerzijl zijn komen wonen.

Wat zijn de redenen dat u in Houwerzijl bent komen wonen?

FIGUUR 3: WAT ZIJN DE REDENEN DAT U IN HOUWERZIJL BENT KOMEN WONEN?

Verspreide enquetes	Respons	no respons
130	127	3

4.1.2 Verhuisplannen

Tabel 2 geeft weer of de inwoners van Houwerzijl verhuisplannen hebben. De inwoners konden één keuze maken uit vijf vragen. Op deze vraag hebben 119 mensen gereageerd.

TABEL 2: VERHUISPLANNEN?

Verhuisplannen

Stelling	Aantal	Percentage
ik wil graag voor de rest van mijn leven in Houwerzijl blijven wonen.	56	47
ik wil nog een tijd in Houwerzijl blijven wonen, maar daarna wel verhuizen naar een plaats binnen de gemeente De Marne	19	16
ik wil nog een tijd in houwerzijl blijven wonen, maar daarna wel verhuizen naar een plaats buiten de gemeente De Marne	39	33
ik wil binnenkort verhuizen naar een andere plaats binnen de gemeente De Marne	1	0,8
ik wil binnenkort verhuizen naar een plaats buiten gemeente De Marne	4	3
Totaal	119	100

Verspreide enquêtes	Respons	no respons
130	119	11

4.1.3 Redenen van gaan of willen verhuizen

Tabel 3 geeft de redenen weer van de inwoners die op korte en op lange termijn verhuis plannen hebben. De inwoners die graag voor de rest van hun leven in Houwerzijl willen wonen hebben niet deelgenomen aan deze vraag. Op deze vraag hebben 61 mensen gereageerd.

TABEL 3: VERHUIS REDENEN

<u>Verhuisreden:</u>	<u>kort termijn</u>	<u>lange termijn</u>
Vanwege werk elders	1	12
Vanwege de bereikbaarheid van voorzieningen	3	26
Vanwege slechte aansluiting openbaar vervoer	3	14
Ik heb geen slaapkamer beneden	0	0
Ik heb geen badkamer beneden	0	0
De woning is te groot	0	5
De woning is te klein	0	6
Het onderhoud van de woning wordt te zwaar	2	9
Het onderhoud van de tuin wordt te zwaar	0	7
De kosten van onderhoud van de woning worden te hoog	1	3
Ik wil liever een huurwoning	2	1
Houwerzijl is te druk	1	3
Houwerzijl is te rustig	2	6
Anders	4	23
Totaal	19	114

Verspreide enquetes	Respons	no respons
130	61	69

* Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

4.2 Analyse woonmotieven

In deze paragraaf worden de woonmotieven geanalyseerd.

4.2.1 Redenen om in Houwerzijl te wonen

Zoals in tabel 1 af te lezen is zijn de belangrijkste redenen om in Houwerzijl te wonen:

- De rust en ruimte (42%)
- De prijs van de woning (34%)
- De ligging van de woning (27%)

Uit hetzelfde tabel is af te lezen dat de minst belangrijkste redenen om in Houwerzijl te wonen:

- De grootte van de woning (18%)
- Familie en vrienden (10%)

4.2.2 Verhuisplannen

Uit tabel 3 kunnen de verhuis plannen van de inwoners van Houwerzijl opgemaakt worden.

Duidelijk wordt dat 47% van de inwoners voor de rest van hun leven in Houwerzijl willen blijven wonen. Van de overige 53% wil slechts 3,8% binnenkort verhuizen.

4.2.3 Redenen van gaan of willen verhuizen

Van de 61 mensen die gereageerd hebben op deze vraag wil 5 op korte termijn verhuizen en 58 op langer termijn verhuizen.

Van de inwoners die op korte termijn willen verhuizen zijn de volgende zaken het belangrijkste:

- Vanwege bereikbaarheid van voorzieningen. (16%)
- Vanwege slechte aansluiting openbaar vervoer. (16%)

Van de inwoners die voorlopig nog in Houwerzijl willen blijven wonen maar in de toekomst willen verhuizen zijn dit de belangrijkste redenen:

- Vanwege bereikbaarheid van voorzieningen. (23%)
- Vanwege slechte aansluiting openbaar vervoer. (12%)
- Vanwege werk elders. (10%)

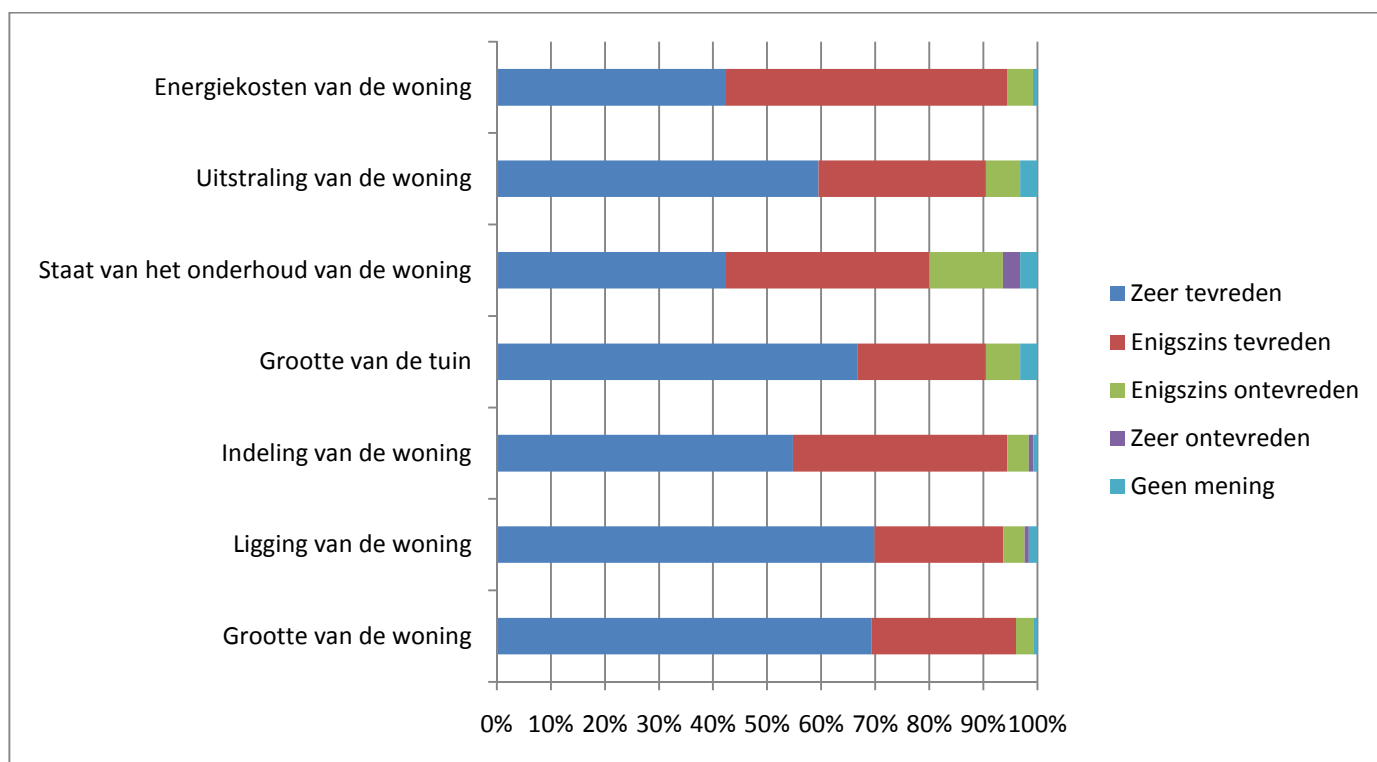
5 WOONKWALITEIT HOUWERZIJL

“Wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woningen? En hoe zien zij dit over 10 jaar?” Doordat in Houwerzijl vooral veel relatief oude woningen te vinden zijn, wordt de onderhoudsstaat en de manier van onderhouden onderzocht. Met “de staat van hun woningen” wordt vooral de bouwkundige staat bedoeld. Het gaat hier om de staat van bijvoorbeeld de gebruikte materialen zoals hout. Er is ook gekeken naar hoe vaak de woningen onderhouden worden. “Hoe zien de inwoners dit over 10 jaar?” Hier wordt onderzocht of de inwoners van plan zijn hun woning op te gaan knappen en of zij denken het benodigde onderhoud ook op latere leeftijd nog te kunnen verrichten. Hierbij speelt de vraag of de inwoners ook op oudere leeftijd van plan zijn in Houwerzijl en in dezelfde woning te blijven wonen. Denken zij dat hun woning hier geschikt voor is of door middel van aanpassing kan zijn?

5.1 Resultaten enquête woonkwaliteit

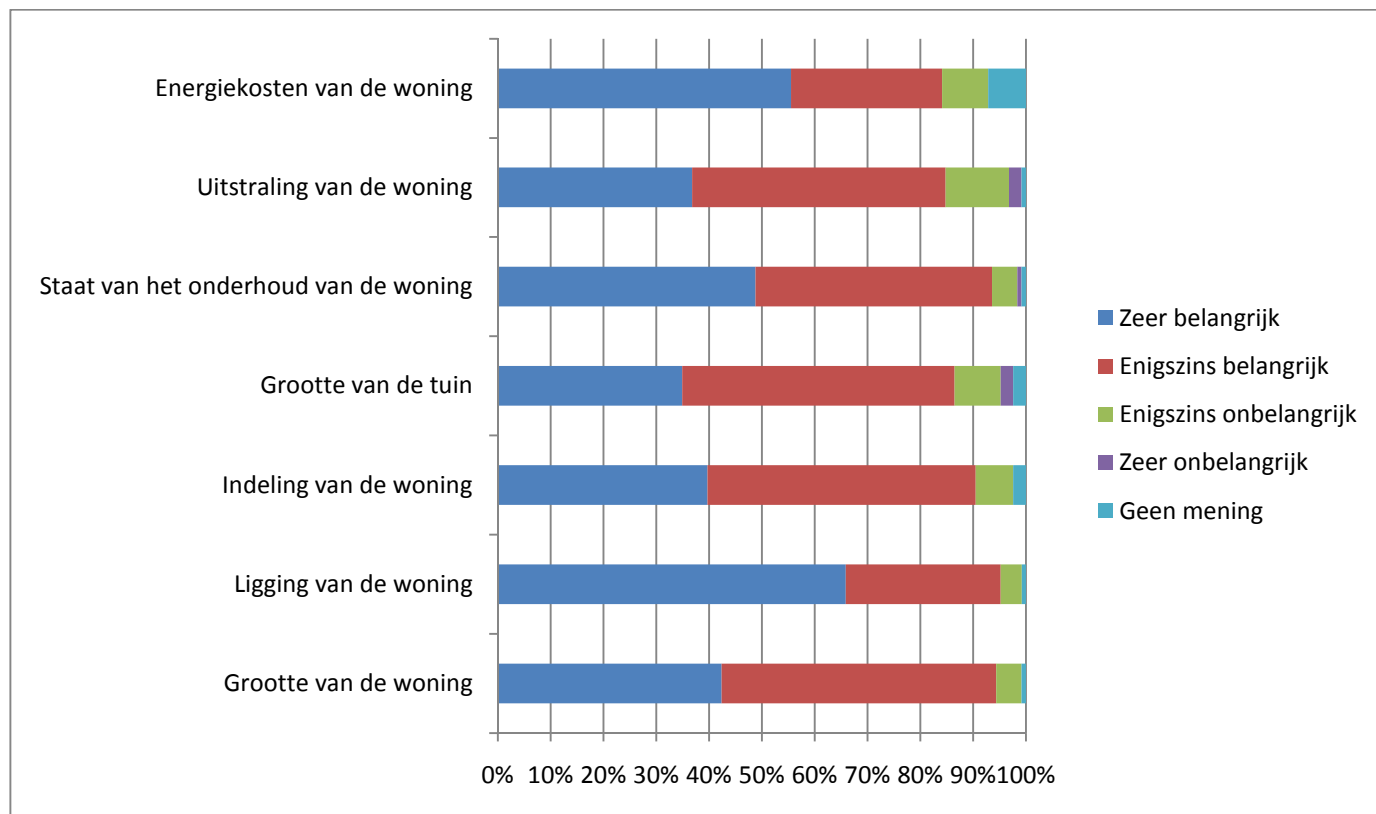
In totaal zijn er 130 enquêtes opgenomen voor dit onderzoek, net zoals het onderzoek naar de woonmotieven in Houwerzijl. De uitkomsten van de vragen die betrekking hebben tot dit hoofdstuk, zijn hieronder schematisch weergegeven.

Figuur 5.1: Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van uw woning?

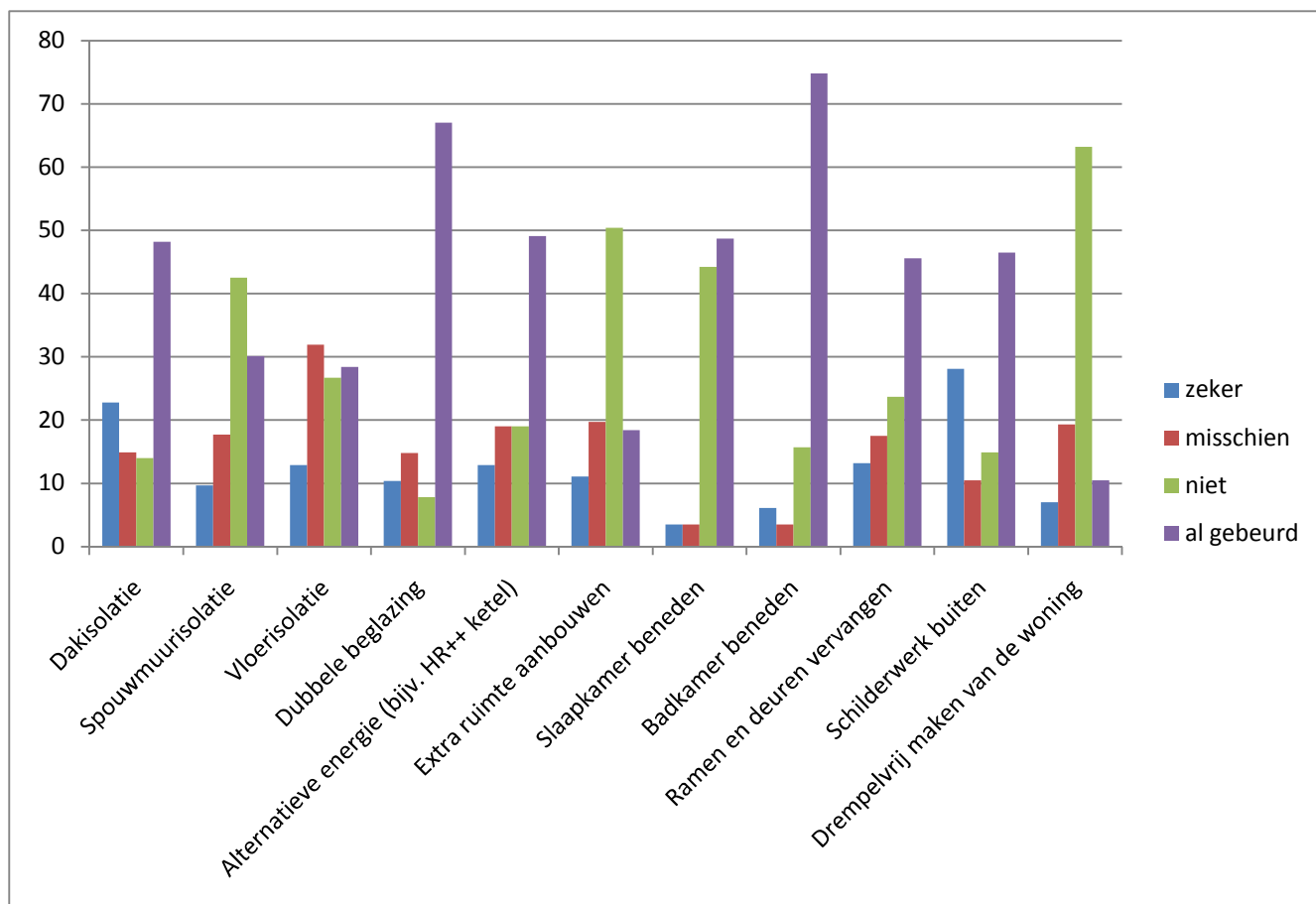
Verspreide enquetes	Respons	no respons
130	125	5

FIGUUR 5.2 HOE BELANGRIJK VINDT U DIE ASPECTEN VAN DE WONING?

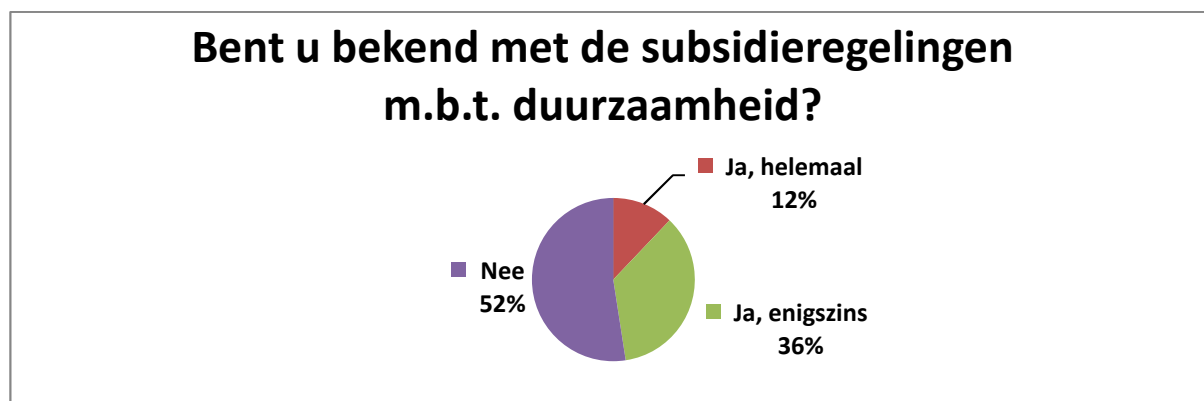
Verspreide enquetes	Respons	no respons
130	126	4

Figuur 5.3: Wat zou u willen verbeteren of toevoegen aan uw woning?

Verspreide enquetes	Respons	no respons
130	115	15

Figuur 5.4: Subsidieregelingen voor het energiezuinig maken van de woning

Verspreide enquêtes	Respons	no respons
130	124	6

Tabel 5: Rapportcijfer van de woning

ik geef mijn woning het rapportcijfer		
	aantal	Percentage
Cijfer 1	1	1%
4	2	2%
6	13	11%
7	29	24%
8	55	46%
9	14	12%
10	6	5%
Totaal	120	100%

Verspreide enquêtes	Respons	no respons
130	120	5

5.2 Analyse resultaten woonkwaliteit

In deze paragraaf worden bovenstaande resultaten per onderwerp geanalyseerd.

5.2.1 Tevredenheid over aspecten van de woning en rapportcijfer

Deze vraag is gebaseerd op de antwoorden van 125 respondenten. De meeste respondenten zijn zeer tevreden over hun woning. Om dit te onderzoeken zijn de inwoners van Houwerzijl gevraagd een rapportcijfer aan hun woning te geven (uitkomsten weergegeven in tabel 5). Het gemiddelde rapportcijfer dat is gegeven door de respondenten is een gemiddelde rapportcijfer van 7,6. De stelling dat de respondenten tevreden zijn met hun woning kan dus gesteld worden, waarbij 83% van de respondenten een 7 of hoger opgaf als rapportcijfer. In tabel 5 is een overzicht wat als beste gewaardeerd wordt.

Ook is de inwoners gevraagd aan te geven met welke aspecten van hun woning zij meer en minder tevreden zijn (zie hiervoor figuur 5.1). Onderstaande tabel laat zien over welke drie aspecten de respondenten het meest en minst tevreden zijn.

TABEL 6: OVERZICHT BEST EN SLECHTST SCORENDE ASPECTEN

<i>Drie best scorende aspecten</i>	<i>Drie slechtst scorende aspecten</i>
Grootte van de woning	Energiekosten van de woning
Indeling van de woning	Staat van onderhoud van de woning
Ligging van de woning	Uitstraling van de woning

5.2.2 Belang van aspecten van de woning

Hoe belangrijk vinden de mensen bepaalde aspecten van de woning? Op deze enquêtevraag is door 126 respondenten gereageerd. Bij analyse van de resultaten voor dit onderwerp komt naar voren dat men vooral het energiegebruik zeer belangrijk vindt. Dit is een interessant gegeven, aangezien er relatief weinig mensen zeer tevreden zijn over de energiekosten voor de woning (zie figuur 5.1). De uitstraling en de grootte van de woning worden relatief als meest onbelangrijk beschouwd, zie figuur 5.2.

5.2.3 Verbeteringen en aanpassingen aan de woning

Van de 130 enquêtes hebben 115 mensen gereageerd op de vragen wat er verbeterd kon worden qua energiezuinigheid. Van deze 115 mensen heeft 67% al dubbel glas en denkt 15% dit te gaan doen. En 10% gaat zeker nog dubbele beglazing laten plaatsen. Qua energiebesparing door middel van een HR++ ketel of een andere bron, heeft 49% al een HR++ ketel of een alternatief. En is 19% van plan dit misschien te gaan aanschaffen. 12% zegt sowieso een HR++ ketel of een alternatief te gaan aanschaffen. 61% heeft dus in de toekomst een energiezuinige ketel of een ander alternatief om energie te besparen.

Dakisolatie heeft 49% al aangebracht en 22% is nog van plan dit zeker te gaan doen. 13% wil dit misschien gaan aanbrengen. Qua vloerisolatie heeft 28% dit al aangebracht en is 31% dit waarschijnlijk van plan dit te gaan doen. 12% zegt zeker nog in de toekomst dit aan te zullen leggen. Spouwmuurisolatie heeft 30% al aanlaten leggen, en is 28% dit nog van plan te gaan doen. 10% zegt zeker dit nog aan te willen leggen.

Wanneer gekeken wordt naar de toekomst van de woningen mag geconcludeerd worden dat in de toekomst 77% van de woningen dubbel glas zal hebben, 61% een alternatieve energiebron of besparende investering hebben gedaan (onder andere een HR++ ketel). Ook zal 70% het dak van isolatie hebben voorzien, 40% de spouwmuren en 40% de vloer van isolatie hebben voorzien.

5.2.4 Bekendheid met subsidieregelingen

Op deze enquêtevraag is door 124 respondenten gereageerd. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de respondenten nooit heeft gehoord van de subsidieregelingen tot het energiezuinig maken van de woning. Slechts 12% weet precies wat deze regelingen inhouden (zie figuur 5.4). Het is belangrijk dat mensen bekend zijn met de subsidieregelingen, omdat mensen dan sneller

geneigd zijn over te gaan tot duurzame aanpassingen. Uit de vraag naar de aspecten van de woningen blijkt dat de respondenten redelijk tevreden zijn met de energiekosten van hun woning(zie figuur 5.1). De subsidieregelingen zijn er voor bedoeld mensen te stimuleren om te investeren in duurzaamheid, waardoor de energiekosten van de woning gedrukt worden.

6 CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

Uit de analyse van de onderzoeksresultaten zijn meerdere uitkomsten ontstaan. In dit laatste hoofdstuk worden de conclusies uit de onderzoeksvragen getrokken. De hoofdvraag; wat vinden de inwoners van Houwerzijl van de kwaliteit van hun leefomgeving en hoe zien zij dit in 2020?, zal in dit hoofdstuk beantwoord worden. Tevens worden er een aantal aanbevelingen gedaan.

6.1 Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen?

Om de deelvraag “Wat zijn de woonmotieven om in Houwerzijl te wonen?” te beantwoorden is gebruik gemaakt van 3 enquête vragen. Eén van deze vragen is; waarom bent u in Houwerzijl komen wonen?

Uit de antwoorden op deze vraag blijkt dat het belangrijkste vestigingsmotief van de inwoners ‘de rust en de ruimte’ is. Ook hebben veel mensen voor Houwerzijl gekozen vanwege de relatief lage woningprijzen. Een opvallende uitkomst is dat slechts 10% van de inwoners in Houwerzijl is komen wonen vanwege de nabijheid van familie en vrienden.

In een tweede vraag uit de enquête die belangrijk is voor het beantwoorden van de deelvraag, wordt gevraagd hoe lang de inwoners van Houwerzijl van plan zijn nog in het dorp te blijven wonen. Eén van de uitkomsten is dat 47% van de inwoners van plan is niet van plan ooit te verhuizen uit Houwerzijl. Uit het onderzoek is gebleken dat slechts 3,8% van de inwoners op korte termijn van plan is te verhuizen waardoor mogelijke problemen zich pas in de toekomst zullen voor doen.

Aan de 53% van de ondervraagden die aangeven binnenkort of ooit te willen verhuizen is vervolgens gevraagd wat hiervan belangrijke redenen zijn. Hieruit blijkt de ontevredenheid van de inwoners over bepaalde kenmerken van Houwerzijl. 26 van de 61 personen die de vraag hebben beantwoord geeft aan dat zij de bereikbaarheid van de voorzieningen een reden vinden om te verhuizen. 14 personen geeft aan dat zij de slechte aansluiting op het openbaarvervoer een reden vinden. 12 personen zeggen te willen verhuizen vanwege werk elders. Wil Houwerzijl meer inwoners behouden dan zijn de bereikbaarheid van de voorzieningen en de aansluiting op het openbaarvervoer de belangrijkste zaken die verbeterd moeten worden.

6.2 Wat vinden de inwoners van de huidige staat van hun woningen? En hoe zien zij dit over tien jaar?

De inwoners van Houwerzijl zijn zeer tevreden over hun woning, blijkt uit het onderzoek. De inwoners zijn gevraagd een rapportcijfer te geven en daar kwam een gemiddeld rapportcijfer van een 7,6 uit. Dit is een ruim voldoende.

Voor dit deel van de onderzoeksvraag is een vraag in de enquête opgenomen die de mogelijke aanpassingen en verbeteringen aan de woningen in kaart brengt. Omdat uit het onderzoek blijkt dat veel respondenten niet tevreden waren met het energieverbruik van de woning, is ook gekeken of men bereid is om in duurzame aanpassingen te investeren. De resultaten laten zien dat een aantal duurzame aanpassingen (zoals dubbele beglazing en gebruik van alternatieve energie) bij veel respondenten al verricht zijn (zoals dubbele beglazing en gebruik van alternatieve energie, respectievelijk 67% en 49%).

In de toekomst zal er meer aan duurzaamheid en energiebesparing worden geïnvesteerd. 77% van de woningen zal dubbel glas hebben en 61% zal gebruik maken van alternatieve energie (waaronder een HR++ ketel). Qua isolatie zal 70% het dak, 40% de spouwmuren en 40% de vloer van isolatie hebben voorzien.

12 % van de ondervraagden is op de hoogte van de mogelijkheid betreffende de mogelijkheden voor het aanvragen van subsidies. Het is dus aan te bevelen dat de mensen worden geïnformeerd via een advertentie in een lokale krant. In bijlage 3 staan de subsidie mogelijkheden.

6.3 Bevestigde verwachtingen?

De verwachtingen die er waren, zijn door ons onderzoek bevestigd. Men kiest inderdaad voor de rust en de ruimte die Houwerzijl te bieden heeft. Tevens is men van plan om te investeren in het energiezuiniger maken van hun huis.

BRONNENLIJST

Bron figuur 1: <http://www.fotolog.com/everythingdutch/58805887> geraadpleegd op 25 oktober 2010.

Bron figuur 2: statline.cbs.nl geraadpleegd op 25 oktober 2010.

Buurtgegevens Houwerzijl. Geraadpleegd op 25 oktober 2010. Via straatinfo.houwerzijl.nl

CBS (2008 & 2007). *Buurtinformatie Houwerzijl*. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://houwerzijl.straatinfo.nl>

CBS (2006). *Gemeente op maat de Marne*. Pp 43. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://www.cbs.nl/>

CBS (2002). *Gemeente op maat de Marne*. Pp 24. Geraadpleegd op 15 september 2010. Via <http://www.cbs.nl/>

Dorpsonderzoek: Westernieland (2010), geraadpleegd op www.dorpsonderzoek.nl/westernieland

Dorpsonderzoek: Ulrum (2010) geraadpleegd op www.dorpsonderzoek.nl/ulrum

Hanzehogeschool Groningen , Atelier Mens en Omgeving, geraadpleegd op 1 november via www.hanze.nl

BIIII AGE 1 DE ENQUÊTE

8. Waarom bent u in Houwerzijl komen wonen? *Meer antwoorden mogelijk*

- ☐ Ik ben geboren in Houwerzijl
- ☐ Werk in de omgeving
- ☐ De grootte van de woning
- ☐ De ligging van de woning
- ☐ De kavelgrootte van de woning
- ☐ De prijs van de woning
- ☐ Vanwege de rust en de ruimte
- ☐ Vanwege familie en/of vrienden
- ☐ Vanwege de sfeer en het karakter van Houwerzijl
- ☐ Anders, namelijk _____

10. Hoe **tevreden** bent u over de volgende aspecten van uw woning?

Kiest u uit: *Heel tevreden, Enigszins tevreden, Enigszins ontevreden, Heel ontevreden of Geen mening*

	Heel tevreden	Enigszins tevreden	Enigszins ontevreden	Heel ontevreden	Geen mening
a. Grootte van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
b. Ligging van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
c. Indeling van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
d. Grootte van uw tuin	☐	☐	☐	☐	☐
e. Staat van onderhoud van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
f. Uitstraling van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
g. De energiekosten	☐	☐	☐	☐	☐

11. Hoe **belangrijk** vindt u die aspecten van uw woning?

Kiest u uit: *Heel belangrijk, Enigszins belangrijk, Enigszins onbelangrijk, Heel onbelangrijk of Geen mening*.

	Heel belangrijk	Enigszins belangrijk	Enigszins onbelangrijk	Heel onbelangrijk	Geen mening
a. Grootte van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
b. Ligging van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
c. Indeling van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
d. Grootte van uw tuin	☐	☐	☐	☐	☐
e. Staat van onderhoud van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
f. Uitstraling van uw woning	☐	☐	☐	☐	☐
g. De energiekosten	☐	☐	☐	☐	☐

12. Wat zou u willen verbeteren of toevoegen aan uw woning?

Kiest u uit: *Zeker*, *Misschien*, *Niet* of *Al gebeurd*.

	Zeker	Misschien	Niet	Al gebeurd
a. Dakisolatie	☐	☐	☐	☐
b. Spouwmuurisolatie	☐	☐	☐	☐
c. Vloerisolatie	☐	☐	☐	☐
d. Dubbele beglazing	☐	☐	☐	☐
e. Alternatieve energie, bijv. HR++ ketel	☐	☐	☐	☐
f. Extra ruimte aanbouwen	☐	☐	☐	☐
g. Slaapkamer beneden	☐	☐	☐	☐
h. Badkamer beneden	☐	☐	☐	☐
i. Ramen en deuren (kozijnen) vervangen	☐	☐	☐	☐
j. Schilderwerk buiten	☐	☐	☐	☐
k. Drempelvrij maken van de woning	☐	☐	☐	☐

13. Kent u de subsidieregelingen voor het energiezuinig maken van uw huis?

- ☐ Ja, helemaal
- ☐ Ja, enigszins
- ☐ Nee

14. Welke uitspraak is het meest op u van toepassing? Graag één antwoord!

- ☐ Ik wil graag voor de rest van mijn leven in Houwerzijl blijven wonen. *Ga verder naar vraag 16*
- ☐ Ik wil nog een tijd in Houwerzijl blijven wonen, maar daarna wel verhuizen naar een plaats **binnen** de gemeente De Marne
- ☐ Ik wil nog een tijd in Houwerzijl blijven wonen, maar daarna wel verhuizen naar een plaats **buiten** de gemeente De Marne
- ☐ Ik wil binnenkort verhuizen naar een andere plaats **binnen** de gemeente
- ☐ Ik wil binnenkort verhuizen naar een andere plaats **buiten** de gemeente

15. Waarom wilt u verhuizen uit Houwerzijl? *Meer antwoorden mogelijk*

- ☐ Vanwege werk elders
- ☐ Vanwege de bereikbaarheid van voorzieningen
- ☐ Vanwege slechte aansluiting openbaar vervoer
- ☐ Ik heb geen slaapkamer beneden
- ☐ Ik heb geen badkamer beneden
- ☐ De woning is te groot
- ☐ De woning is te klein
- ☐ Het onderhoud van de woning wordt te zwaar
- ☐ Het onderhoud van de tuin wordt te zwaar
- ☐ De kosten van onderhoud van de woning worden te hoog
- ☐ Ik wil liever een huurwoning
- ☐ Houwerzijl is te druk
- ☐ Houwerzijl is te rustig
- ☐ Anders, namelijk

---

16. Ik geef **mijn woning** het rapportcijfer

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BIJLAGE 2 GEBOORTE STATISTIEKE HOUWERZIJL

HOUWERZIJL

Geboorte- jaar	Totaal inwoners	Perc.t.o.v. gen.totaal	Totalen		Ongehuwd		Gehuwd		Weduw staat	
			Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
1921	1	0,00%	1							
1926	1	0,00%	1				1			
1930	1	0,00%	1						1	
1931	1	0,00%		1				1		
1933	2	0,00%	2				2			
1934	1	0,00%	1		1					
1935	4	0,00%	2	2			1			1
1937	2	0,00%		2				1		1
1938	3	0,00%	2	1			2	1		
1939	1	0,00%	1				1			
1940	1	0,00%	1				1			
1941	4	0,00%	1	3			1	2		
1942	1	0,00%		1						
1943	8	0,10%	4	4			3	4		
1944	2	0,00%	2				2			
1945	4	0,00%	1	3			1	2		
1946	5	0,00%	2	3			2	3		
1947	8	0,10%	3	5			2	1		
1948	5	0,00%	2	3	1		1	2		1
1949	3	0,00%	2	1			1	1		
1950	6	0,10%	4	2	1		2	1		1
1951	6	0,10%	3	3	1	2				1
1952	5	0,00%	3	2	1		1	2		
1953	3	0,00%	2	1			1	1		
1954	9	0,10%	5	4			4	3		
1955	3	0,00%	2	1			1	1		
1956	6	0,10%	5	1			3	1		
1957	7	0,10%	2	5		1	1	3		
1958	3	0,00%	2	1	1					
1959	3	0,00%	1	2			1			
1960	3	0,00%		3				3		
1961	3	0,00%	1	2			1	2		
1962	3	0,00%	2	1		1	2			
1963	4	0,00%	3	1	2		1	1		
1964	2	0,00%		2		1		1		
1965	10	0,10%	4	6	2		2	6		
1966	4	0,00%	1	3	1	1		2		
1967	3	0,00%	3		1		2			
1968	5	0,00%	3	2			2	2		
1969	7	0,10%	3	4	1	1	2	3		
1970	4	0,00%	1	3		1	1	2		
1971	2	0,00%	2				2			
1972	3	0,00%	1	2			1	1		
1973	3	0,00%	1	2	1			2		
1974	3	0,00%	1	2			1	2		
1975	1	0,00%		1		1				
1976	1	0,00%	1		1					
1977	2	0,00%	1	1		1				
1978	1	0,00%		1		1				
1979	2	0,00%	2		1		1			

1980	1	0,00%	1		1					
1981	3	0,00%	2	1	2	1				
1982	2	0,00%	2		2					
1983	4	0,00%	1	3	1	2		1		
1984	1	0,00%		1		1				
1985	3	0,00%	2	1	1	1	1			
1986	1	0,00%	1		1					
1987	4	0,00%	3	1	3			1		
1988	1	0,00%		1		1				
1989	1	0,00%		1		1				
1990	1	0,00%		1		1				
1991	2	0,00%	1	1	1	1				
1992	5	0,00%	5		5					
1993	2	0,00%	2		2					
1994	6	0,10%	3	3	3	3				
1995	6	0,10%	4	2	4	2				
1996	6	0,10%	6		6					
1997	2	0,00%	1	1	1	1				
1998	4	0,00%	2	2	2	2				
1999	3	0,00%	3		3					
2000	4	0,00%	3	1	3	1				
2001	3	0,00%		3		3				
2002	2	0,00%		2		2				
2003	2	0,00%	1	1	1	1				
2004	3	0,00%		3		3				
2005	3	0,00%	2	1	2	1				
2006	5	0,00%	3	2	3	2				
2008	2	0,00%	1	1	1	1				
2009	1	0,00%		1		1				
Totaal	258	2,50%	137	121	64	43	54	59	1	5

BIJLAGE 3: SUBSIDIE MOGELIJKHEDEN

SUBSIDIEREGELINGEN ENERGIEBESPAARENDE EN DUURZAAME MAATREGELEN

Voor aanpassingen in en aan het huis waardoor energie wordt bespaard, bestaat een algemene regeling die u vrijlaat in uw keuze voor welke aanpassingen. Voor alle energiebesparende maatregelen aan je huis kun je via de Meer Met Minder regeling subsidie ontvangen. Deze subsidie is gekoppeld aan de Energie Index of het aantal labelsprongen. Wanneer u 30% energie bespaart ontvangt u een subsidie van € 750,- en bij 20% een subsidie van €300,-. Verder bestaan er specifieke subsidies voor duurzame aanpassingen, zoals:

SUBSIDIE ISOLATIEGLAS HR++ DUBBELGLAS

Eigenaren van een woning kunnen een waardebon aanvragen voor een korting van € 35 per vierkante meter isolatieglas, tot een maximum van € 1.100 (inclusief btw) per woning. In totaal is er voor de subsidieregeling 45 miljoen euro beschikbaar. Inmiddels is er hier nog circa 16 miljoen euro van over. Hiermee kunnen nog ongeveer 30.000 huizen worden voorzien van HR+ en HR++glas. De regeling loopt nog tot eind 2010, of zoveel eerder als het subsidiebedrag op is.

SUBSIDIE DUURZAME WARMTE

Voor lucht/waterwarmtepompen is het budget van € 4 miljoen overtekend.

Een aanvraag indienen kan wel, maar het is op dit moment niet zeker dat er voor uw aanvraag subsidie beschikbaar is of nog komt. Voor zonneboilers, micro WKK en warmtepompen die de warmte onttrekken aan de bodem of oppervlaktewater is nog wel subsidie beschikbaar. Hiervoor kunt u een subsidie van € 700,- als subsidie ontvangen.

HRE KETEL

Deze nieuwe ketel kan naast warmte ook elektriciteit opwekken. Hierdoor kan per huishouden flink op energiekosten worden bespaard. Helaas is er al wel een mooie regeling, maar is de ketel nog nergens officieel beschikbaar. Voor deze ketel zal een subsidie van €4000,- per ketel worden vrij gegeven.

BIJLAGE 4: SFEERIMPRESSIE HOUWERZIJL

